

A Klebelsberg Kastély kertjének dendrológiai felmérése

Erdei István

Kertészmérnöki Kar, Bsc, levelező tagozat

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Belső témavezető: Dr. Neményi András Béla, tudományos főmunkatárs, MATE Tájépítészeti,
Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

A dolgozat a pesthidegkúti Klebelsberg-kastély parkjának dendrológiai felmérését mutatja be, amely egyedülálló természeti és történeti értéket képvisel Budapest térségében. A kutatás célja a park fás szárú növényállományának részletes vizsgálata volt, amely magában foglalta a fajok azonosítását, egyedszámuk meghatározását, valamint megoszlásuk elemzését családok, nemzetségek, növénytörzsek, díszítő tulajdonságok és méretbeli jellemzők alapján.

A terepi vizsgálatok 2024–2025 között zajlottak, három különböző időpontban, a faállomány teljes körű bejárásával és mérésével. Összesen 17 faj és 60 egyed került azonosításra, köztük őshonos és idegenhonos fajok egyaránt. A legnagyobb egyedszámot a mezei juhar (*Acer campestre*, 30%, 18 egyed) képviselte, ezt követte a kislevelű hárs (*Tilia cordata*, 17%, 10 egyed) és az erdei fenyő (*Pinus sylvestris* 10%, 6 egyed).

A fajok többsége a zárvatermők (Angiospermatophyta) közé tartozik, arányuk meghaladja a 80%-ot, míg a nyitvatermők (Gymnospermatophyta) 20%-os részaránnyal vannak jelen.

A legnagyobb egyedszámmal az Aceraceae növénycsalád képviselteti magát (30%), ezt követi 20%-kal a Tiliaceae család, majd a Pinaceae család következik (18%).

A nemzetségeket vizsgálva a legnagyobb egyedszámban az Acer nemzetség van jelen, (30%), ezt követi a *Tilia* nemzetség (20%) majd a *Pinus* nemzetség (11%). A következő nagyobb egyedszámú nemzetségek a *Picea* és a *Corylus*, 7-7%-át adják a kertnek

A parkban elsősorban lombdíszerű és habitusdíszerű fajok találhatók, de a virágdíszerű és őszi lombszínű díszítő fajok is színesítik az állományt, ami az esztétikai változatosságot növeli.

A fák többsége közepes méretű, 10–20 méter magas, 40–80 cm törzsmérővel és 50–100 év közötti becsült életkorral, ami kiegyensúlyozott, érett állományra utal.

Az elemzés során megállapítást nyert, hogy a kastélypark szerkezete tudatos tervezés eredménye, a fák elhelyezkedése, magassága és lombkoronája egységes képet mutat. A park különleges atmoszféráját a patak menti elrendezés és a változatos díszítőértékű fajok adják.

A dolgozat zárásaként megfogalmazott rehabilitációs és fenntartási javaslatok a park hosszú távú megőrzését célozzák. Ezek közé tartozik néhány új faj telepítése, a korszerű öntözőrendszer és talajjavítás megvalósítása, valamint a rendszeres növényvédelmi és szakmai felügyelet biztosítása. Javasolt a tematikus növénycsoportosítás és egy 15 éves fenntartási terv kidolgozása, amely garantálja a park dendrológiai, esztétikai és ökológiai értékeinek fenntartható megőrzését.